

S. Sayısı : 176

Kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadiyle imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşma ile kadın ticaretinin zecren men'ine dair imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşmeyi değiştiren Protokol ve ekinin onanması hakkında Kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/679)

T. C.

Başbakanlık

21 . I . 1950

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-1489,6-225

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

New - York'da Lake Success'de akd ve imza edilen «Kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadiyle 18 Mayıs 1904 de Paris'te imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşma ile kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşmenin tadili hakkındaki Protokolün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 29 . XII . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkilerinin bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

Malûmları olduğu üzere Lozan Andlaşmasının 100 ncü maddesinin 5 nci fıkrası gereğince iltihak etmeyi taahhüt etmiş bulunduğumuz (Kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadiyle 18 Mayıs 1904 de Paris'te imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşma ile kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşme) ye Hükümetimizce de katılmanın 27 Nisan 1932 tarihli ve 12717 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyle kesinleşmesi üzerine keyfiyet usulü veçhile Milletler Cemiyeti Umumi Kâtipliğine tebliğ edilmişti.

Bu kere, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı İktisadi ve İçtimai Konseyince tanzim edilerek Birleşmiş Milletlerin üçüncü olağanüstü toplantısının birinci kısmı esnasında Genel Kurulca da tasvip olunan bir prokolde, yukarda adları geçen anlaşma ve sözleşme gereğince Fransa Hükümetine verilen salâhiyetlerin Birleşmiş Milletlere devrinin sağlanması derpiş edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına 4 Mayıs 1949 tarihinde Birleşmiş Milletler Teşkilâtı nezdindeki Türkiye Daimî Delegasyonu Başkanı Selim Sarper tarafından New - York'ta Lake Success'de «Sous réserve d'acceptation» (Kabule taliken) kaydı ile imza edilmiş bulunan ve Fransızca aslı ile Türkçeye çevrilmiş bir örneği ilişik olarak sunulan işbu Protokol, yukarda izah olunduğu üzere esasen taraf olduğumuz anlaşma ve sözleşmenin itmamından ve bugünkü şeraite uyularak eski Milletler Cemiyeti ve Fransa Hükümetine verilmiş salâhiyetlerin bugün milletler-

arası münasebetlerin tanziminde nâzım bir rol oynayan Birleşmiş Milletler Teşkilâtına devrinden ibaret bulunmaktadır. Bu itibarla, bu protokol ve ekinin Büyük Millet Meclisince tasdikının bahis konusu anlaşma ve sözleşmenin tatbiki bakımından lüzumlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/679

Karar No. 10

11 . II . 1950

Yüksek Başkanlığa

Neuyork'da Lake Success'de akit ve imza edilen (Kadın ticareti namı ile anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması) maksadiyle 18 Mayıs 1940 te Paris'te imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşma ile (kadın ticaretinin zecren men'ine) dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşmenin tadili hakkındaki Protokolün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 29 . XII . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri Yüksek Başkanlığımızdan Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla Komisyon 27.I.1950 tarihinde Dışişleri Bakanlığı temsilcisi hazır olduğu hâlde işbu kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkilerini tetkik etti.

Bu protokol, esasen taraf olduğumuz 18 Mayıs 1904 Anlaşması ile 4 Mayıs 1910 Sözleşmesi-

ni bugünkü şeraite uyularak eski Milletler Cemiyeti ve Fransa Hükümetine verilmiş bulunan salâhiyetlerin Birleşmiş Milletler Teşkilâtına devri muamelesinden ibaret olup, Milletlerarası münasebetlerimiz bakımından faydalı görülmüş, bu itibarla mezkûr protokol ve ekinin Kamutayca tasdikına dair Kanun tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Kamutaya arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Baş Y.

Sözcü	Kâtip	
Gazianteb	Malatya	Aydın
<i>Dr. A. Melek</i>	<i>A. Esenbel</i>	<i>Dr. M. Germen</i>
Burdur	Çoruh	Diyarbakır
<i>F. Altay</i>	<i>A. Us</i>	<i>F. A. Aykaç</i>
Kütahya	Mardin	Sinob
<i>A. Gündüz</i>	<i>Y. Mardin</i>	<i>Y. K. Tengirşenk</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

New - York'da Lake Success'de akd ve imza edilen (Kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadıyla 18 Mayıs 1904 de Paris'te imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşma ile Kadın Ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşme) nin tadili hakkındaki Protokolün onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 Mayıs 1949 da New - York'da Lake Success'de imzalanan ve,

a) Kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadıyla 18 Mayıs 1904 de Paris'te imzalanmış bulunan Milletlerarası Anlaşmayı,

b) Kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşmeyi,

Değiştiren Protokol ve eki onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
Ş. Gökaltay

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
N. Erim

Devlet Bakanı

C. S. Barlas

Millî Savunma Bakanı

H. Çakır

Dışişleri Bakanı

N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı

T. Banguoğlu

Eko. ve Ticaret Bakanı

Vedat Dicleli

Gümrük ve Tekel Bakanı

Dr. F. Ş. Bürge

Ulaştırma Bakanı

Dr. Kemal Satır

İşletmeler Bakanı

Münir Bırsel

Adalet Bakanı

Fuad Sirmen

İçişleri Bakanı

E. Erişirgil

Maliye Bakanı

I. R. Aksal

Bayındırlık Bakanı

Ş. Adalan

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. K. Bayazit

Tarım Bakanı

Cauid Oral

Çalışma Bakanı

Reşat Ş. Sırer

(BEYAZ KADIN TİCARETİ NAMI İLE ANILAN CİNAİ TİCARETE KARŞI MÜESSİR BİR HİMAYENİN SAĞLANMASI İÇİN 18 MAYIS 1904 TARİHİNDE PARİS'TE İMZALANMIŞ MİLLETLERARASI ANLAŞMA İLE BEYAZ KADIN TİCARETİNİN ZECREN MEN'İNE DAİR 4 MAYIS 1910 TARİHİNDE PARİS'TE İMZALANMIŞ MİLLETLERARASI SÖZLEŞMEYİ) TADİL EDEN PROTOKOL

İşbu Protokola dâhil olan Devletler, (Beyaz Kadın Ticareti namıyla anılan cınai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması maksadiyle 18 Mayıs 1904 te Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma ile Beyaz Kadın Ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 da Paris'te imzalanan Milletlerarası Sözleşme) hükümlerine göre Fransa Cumhuriyet Hükümetinin bâzı vazifelerle görevlendirilmiş bulunduğunu ve bu Hükümetin mezkûr anlaşmalara tevfikân görmekte olduğu vazifeleri Birleşmiş Milletlere devir etmek istediğini ve bu işlerin bundan sonra Birleşmiş Milletlerce görülmesinin uygun bulunduğunu nazarı itibara alarak aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

İşbu protokola dâhil bulunan devletlerden her biri, dâhil bulunduğu senet hususunda, ve bu Protokol hükümleri dairesinde, bu Protokol ekinin ihtiva ettiği senetlere mütaallik tadilatı aralarında hukuken tanımayı bunları yürürlüğe koymayı ve tatbikini temin etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 2.

Umumi Kâtip, (Beyaz Kadın Ticareti namıyla anılan cınai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması için 18 Mayıs 1904 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma ile Beyaz Kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Sözleşme) nin bu protokol gereğince yeniden gözden geçirilen metinlerini hazırlıyacak ve bunların suretlerini bilgi için Birleşmiş Milletler üyesi bulunan veya üye olmayıp bu protokol imza veya kabullerine açık bulundurulmuş her Devletin Hükümetine gönderecek aynı zamanda, yukarıda zikri geçen senetlerin her hangi birisine dâhil olan Devletleri, bu protokola henüz taraf olmamış bile bulunsalar, tadilatın yürürlüğe girdiği andan itibaren bu senet veya senetlerin tadil edilmiş metnini tatbika davet eyliyecektir.

Madde — 3.

İşbu protokol (Beyaz kadın ticareti namıyla anılan cınai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması için 18 Mayıs 1904 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma ile beyaz kadın ticaretinin zecren men'ine dair 1 Mayıs 1910 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Sözleşme) ye katılmış bulunan her Devletin imzasına veya tasdikına açık bulundurulacaktır. Umumi Kâtip mezkûr Devletlere bu maksatla bu protokolün bir nüshasını gösterecektir.

Madde — 4.

Devletler işbu protokola şu suretle dâhil olabileceklerdir :

- a) Tasdik hakkında ihtirazi kayıt dermeyeran, etmeksizin imzalamak;
- b) Tasdik hakkında ihtirazi kayıt dermeyeran ederek ve bilâhara tasdik ederek imzalamak;
- c) Tasdik ederek;

Tasdik keyfiyeti, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliğine bir tasdik belgesinin tevdiî suretiyle yapılacaktır.

Madde — 5.

İşbu Protokol, iki veya daha çok devlet tarafından kabul edildiği tarihten itibaren, yürürlüğe girmiş olacaktır.

Beyaz kadın ticareti namıyla mâruf cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanmasına dair 18 Mayıs 1904 tarihli Milletlerarası Anlaşmaya mütaallik olup işbu Protokol ekinin ihtiva ettiği tadilât, mezkûr Anlaşmaya dâhil devletlerden yirmisinin ve beyaz kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 tarihli Milletlerarası Sözleşmeye mütaallik olup işbu Protokol ekinin ihtiva ettiği tadilât da mezkûr Sözleşmeye taraf devletlerden yirmisinin bu Protokola katılmalarından sonra yürürlüğe girecektir.

Netice itibariyle, bu senetlere mütaallik tadilâtın yürürlüğe girmesinden sonra bahis konusu Anlaşma ve Sözleşmeye dâhil olan her devlet muaddel Anlaşma ve Sözleşmeye de katılmış olacaktır.

Madde — 6.

İşbu Protokol ekinde Anlaşma ve Sözleşmeye mütaallik bulunan tadilât yürürlüğe girince Fransa Hükümeti tadilâtın taallük ettiği bu iki Anlaşmanın asıllarını ve gördüğü vazife dolayısıyla muhafaza etmekte olduğu muhtelif vesikaları Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliğine tevdi edecektir.

Madde — 7.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi, Birleşmiş Milletler şartının 102 nci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine göre ve bu metnin tatbikına dair Genel Kurulca kabul edilen nizamname uyarınca, işbu Protokolü ve bu Protokolle Anlaşma ve Sözleşmede yapılan tadilâtı, bunların yürürlüğe girdiği tarihlerde tescil etmeye ve tescilden sonra imkân olur olmaz bu Protokolle Anlaşma ve Sözleşmenin muaddel metnini yayınlamaya yetkili kılınmıştır.

Madde — 8.

İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca ve Rusça metinleri aynı derecede muteber sayılan işbu Protokol Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliğine tevdi olunacaktır. Bu Protokolün ekine göre tadil edilen Anlaşma ve Sözleşme yalnız Fransızca olarak tanzim kılınmış bulunduğu ekinin Fransızca nüshası muteber sayılacak ve İngilizce, Çince, İspanyolca, ve Rusça metinleri tercüme addedilecektir. Protokol ve ekinin musaddak bir sureti (Beyaz kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması için 18 Mayıs 1904 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma ile beyaz kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Sözleşmeye dâhil devletlerle Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi devletlerin her birisine Umumi Kâtip tarafından gönderilecektir.

Yukardaki hususları tasdik eylemek üzere, hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar bu Protokolü imzaları karşısında yazılı tarihte imzalamışlardır.

Bin dokuz yüz kırk dokuzda Lake Success, New - York'ta tanzim edilmiştir.

Beyaz kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması için 18 Mayıs 1904 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma ile beyaz kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Sözleşmeyi tadil eden protokola ek.

1. Beyaz kadın ticareti namıyla anılan cinai ticarete karşı müessir bir himayenin sağlanması için 18 Mayıs 1904 tarihinde Paris'te imzalanmış Milletlerarası Anlaşma,

7 nci madde aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir:

«Bu Anlaşmayı imza etmemiş olan Devletler buna iltihak suretiyle katılabilirler. Bu Devletler

bu husustaki arzularını Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibine bildirecekler ve o da bütün âkîd Devletleri ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi bütün Devletleri bundan haberdar edecektir.»

2. Beyaz kadın ticaretinin zecren men'ine dair 4 Mayıs 1910 tarihinde Paris'te imzalanmış olan Milletlerarası Sözleşme,

4 ncü madde aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir :

«Âkîd taraflar bu Sözleşme mevzuu ile ilgili olarak kendi Devletlerinde şimdye kadar çıkarılmış veya çıkarılacak olan kanunları, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi delâletiyle, birbirlerine bildireceklerdir.»

8 nci maddede birinci pragraf aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir :

Bu Sözleşmeyi imza etmemiş olan Devletler buna iltihak suretiyle katılabilirler. Bu Devletler bu husustaki arzularını Birleşmiş Milletler Teşkilâtı evrakına tevdi edecekleri bir senet ile bildireceklerdir.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi bu senedin tasdikli bir suretini âkîd Devletlerden her birine ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi bütün Devletlere gönderecek ve aynı zamanda onları tevdi tarihinden haberdar edecektir. Bu ihbar senedinde, bu sözleşme mevzuu ile ilgili olan iltihak eden Devletçe çıkarılmış kanunlarda bildirilecektir.

10 ncü maddede ikinci paragraf aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir :

Fesih, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı evrakına tevdi edilen bir senet ile yapılacaktır. Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi bu senedin tasdikli bir suretini âkîd Devletlerin her birine ve Birleşmiş Milletler teşkilâtı üyesi Devletlerin hepsine gönderecek ve aynı zamanda onları tevdi tarihinden haberdar edecektir.

11 nci maddede, birinci paragraf aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir :

«Eğer âkîd bir Devlet bu sözleşmenin müstemlekelerinden kendi hâkimiyeti altındaki topraklardan veya hukuki konsolosluk havzalarından bir veya birkaç işin meriyet mevkiine konulmasını isterse bu husustaki arzusunu Birleşmiş Milletler Teşkilâtı evrakına tevdi edeceği bir senetle bildirecektir. Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi bu senedin tasdikli bir suretini âkîd Devletlerin her birine ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Üyesi Devletlerin hepsine gönderecek ve aynı zamanda onları tevdi tarihinden haberdar edecektir.»

Beşinci paragraf aşağıdaki şekilde tahrir edilecektir :

«Sözleşmenin âkîd Devletlerden biri tarafından, müstemlekelerinden kendi hâkimiyeti altında topraklardan veya hukuki konsolosluk havzalarından biri veya birkaçı adına feshi bu maddenin birinci fıkrasında tâyin edilmiş olan şekil ve şartlar dairesinde yapılacak ve fesih senedinin Birleşmiş Milletler Teşkilâtı evrakına tevdi tarihinden 12 ay sonra muteber olacaktır.

